

1. ÚKOL Převod vět do české standardní transkripce

- 01 zhège guōyuánzi chū de táo hěn hǎo.
če-ke kuo-jüan-c' čchu te tchao chen chao.
- 02 yī jīn huángdòu kěyǐ chū bàn jīn dòufu.
i t'in chuang-tou kche-i čchu pan t'in tou-fu.
- 03 nǐ kāichē xiǎoxīn diǎnr, bié chū shìgù a!
ni kchaj-čche siao-sin tien-r, pie čchu š'-ku a!
- 04 nǐ yàoshì zài chū lóuzi jiù bié zài wǒ zhè gān le.
ni jao-š' caj čchu lou-c' t'iou pie cai wo če kan le.
- 05 nǐ yào fēi zhèyàng zuò de huà, chū le lóuzi nǐ zìjǐ fùzé.
ni jao fej če-jang cuo te chua, čchu le lou-c' ni c'-t'i fu-ce.
- 06 wǒ chū qù mǎi diǎnr dōngxī, nǐmen bié gěi wǒ chū luàn zi.
wo čchu čchu maj tien tung-si, ni-men pie kei wo čchu luan c'.
- 07 huāyuán lǐ yīnggāi jīngcháng chū cǎo.
chua-jüen li jing-kai t'ing-čchang čchu cchao.
- 08 xiànzài bǎ zhège shù chū yǐ wǔ jiù xíng le.
sien-caj pa če-ke šu čchu i wu t'iu sing le.
- 09 wǒ hái méi fāxiàn shénme biéde bànfǎ
wo chaj mej fa-sien šen-me pie-te pan-fa.
- 10 wǒ gēn tā zài gōngzuò shàng chǔ de hěn bù hǎo.
wo ken tcha cai kung-cuo šang čchu te chen pu chao.
- 11 yàoshì chǔ zài tā de wèizhǐ nǐ zěnmébàn?
jao-š' čchu cai tcha te wej-č' ni cen-me-pan?
- 12 wǒ kě bù yuànyì chǔ zài tā de dìwèi shàng.
wo kche pu juan-i čchu cai tcha te ti-wei šang.

2. ÚKOL Zvuková stránka jazyka

2.1 Struktura čínské slabiky

slabika	iniciála	finála		
		mediála	centrála	terminála
zhè	zh	e		
			e	
ge	g	e		
			e	
guǒ	g	uo		
		u	o	
yuán		üan		
		ü	a	n
zi	z	i		
			i	
chū	ch	u		
			u	
de	d	e		
			e	
táo	t	ao		
			a	o
hěn	h	en		
			e	n
hǎo	h	ao		
			a	o

2.2 Analýza iniciál (souhlásek)

iniciála	způsob artikulace	místo artikulace
zh-	afrikáta (neaspirovaná)	alveolára (apikální)
g-	okluzíva (neaspirovaná)	velára
z-	afrikáta (neaspirovaná)	dentoalveolára (apikální)
ch-	afrikáta (aspirovaná)	alveolára (apikální)
d-	okluzíva (neaspirovaná)	dentoalveolára
t-	okluzíva (aspirovaná)	dentoalveolára
h-	frikativa	velára
j-	afrikáta (neaspirovaná)	palatála (dorzální)
k-	okluzíva (aspirovaná)	velára
b-	okluzíva (neaspirovaná)	labiála

2.3 Analýza finál

slabika	finála	popis
zen	-en	jednoduchá samohláska s přední nosovkou
ban	-an	jednoduchá samohláska s přední nosovkou
wo	-o	jednoduchá samohláska
ke	-e	jednoduchá samohláska
bu	-u	jednoduchá samohláska
yuan	-uan	sestupná dvojhláska s přední nosovkou
yi	-i	jednoduchá samohláska
zai	-ai	vzestupná dvojhláska
ta	-a	jednoduchá samohláska
wei	-ei	sestupná dvojhláska

3. ÚKOL Čínské znakové písmo: konstrukční složení

3.1 Přepis ve znacích

- 01 这个果园子出的桃很好。
- 02 一斤黄豆可以出半斤豆腐。
- 03 你开车小心点，别出事故啊！
- 04 你要是再出娄子就别在我这干了。
- 05 你要非这样做的话，出了娄子你自己负责。
- 06 我出去买点东西，你们别给我出乱子。
- 07 花园里应该经常除草。
- 08 现在把这个数除以五就行了。
- 09 除我没人会做，我还没发现什么别的办法。
- 10 我跟他在工作上处得很不好。
- 11 要是处在他的位置你怎么办？
- 12 我可不愿意处在他的地位上。

3.2 Fonogramy:

fonogram	výslovnost	význam	determinativ	fonetikum
园	yuán	„park“	口 ohrada	元 yuán
啊	ā	oznamovací částice	口 ústa	阿 ā
花	huā	„květina“	艹 tráva	化 huà
跟	gēn	„následovat, pata“	足 noha	艮 gēn
很	hěn	„velmi“	彳 krok	艮 gēn
现	xiàn	„nynější, současný“	王 král	见 jiàn
什	shén	„co“	亻 člověk	十 shí
意	yì	„myšlenka, myslet“	心 srdce	音 yīn

3.3 Determinativy:

艹 tráva

znak	význam	popis
英	„okvětní lístek“	část květiny
蓝	„indigo“	druh barvy vyráběné z rostliny
茶	„čaj“	druh nápoje z čajových lístků
菜	„zelenina, jídlo“	druh rostliny
芬	„parfém, aroma“	vonící po květinách
荷	„lotus“	druh květiny
药	„medicína“	léčivo
苦	„hořký“	jedna z chutí

苗	„výhonky, národnost Miao“	rostlina pěstovaná na poli
落	„čistý příjem, přebytek“	spojeno s úrodou

人 člověk

znak	význam	popis
你	„ty“	zájmeno druhé osoby
做	„dělat (něco)“	druh činnosti vykonávaná lidmi
化	„změnit, reformovat“	druh činnosti vykonávaná lidmi
付	„zaplatit“	druh činnosti vykonávaná lidmi
华	„květnatý, proslulý, Čínský“	vlastnost/přívlastek národa
价	„cena, hodnota“	lidmi určená hodnota
信	„dopis“	věc vytvořená lidmi
借	„půjčit, půjčit si“	druh činnosti vykonávaná lidmi
仁	„lidskost“	vlastnost lidí
体	„tělo“	část lidského těla

3.4 Fonetika:

元 yuán

znak	výslovnost	míra adekvátnosti
远	yuǎn	shoda v iniciále a finále
园	yuán	shoda v iniciále, finále i tónu
皖	huǎn	shoda ve finále
莞	guān	shoda ve finále

化 huà

znak	výslovnost	míra adekvátnosti
桦	huà	shoda v iniciále, finále i tónu
哗	huā	shoda v iniciále, finále i tónu
骅	huà	shoda v iniciále, finále i tónu

4. ÚKOL Čínské znakové písmo: strukturní složení a zjednodušení

4.1 Strukturní složení

strukturní složení	znaky	počet tahů
jednoduché znaky	个	3
	子	3
	一	1
	斤	4
vertikální struktura	桃	10
	很	9
	好	6
	故	9
horizontální struktura	果	8
	出	5
	黄	11
	娄	9
centrální struktura	这	7
	园	7
	要	9
	意	13

4.2 Nezjednodušené znaky

- 01 這個果園子出的桃很好。
- 02 一斤黃豆可以出半斤豆腐。
- 03 你開車小心點，別出事故啊！
- 04 你要是再出婁子就別在我這兒乾了。
- 05 你要非這樣做的話，出了婁子你自己負責。
- 06 我出去買點東西，你們別給我出亂子。
- 07 花園裡應該經常除草。
- 08 現在把這個數除以五就行了。
- 09 除我沒人會做，我還沒發現什麼別的辦法。
- 10 我跟他在工作上處得很不好。
- 11 要是處在他的位置你怎麼辦？
- 12 我可不願意處在他的地位上。

nezjednodušená podoba	zjednodušená podoba	způsob úpravy
這	这	zjednodušení vnitřního prvku
個	个	nahrazení celého znaku
園	园	zjednodušení fonetika
開	开	vypuštění determinativu
點	点	nahrazení celého znaku
婁	娄	zjednodušení horní části znaku
兒	儿	vypuštění horní části znaku
乾	干	nahrazení celého znaku

5. ÚKOL Gramatika čínštiny: gramatické funkční charakteristiky (1. část)

5.1 Podstatná jména:

	příkladová věta	zdroj
v užším slova smyslu	张天明是大学一年级的新生。	IC3-1
	老师，我要借书，怎么个借法？	UČK2-E12
jméno místa	女：这儿有出租汽车吗？男：有。请跟我来。	UČK2-A07
	新加坡差不多在赤道上。	DCF-138
jméno času	昨天晚上我看了一个电影。	IC3-1
	今天终于吃上了一顿肉。	DCF-136
místní záložka	桌子上放着一本书。	IC3-2
	书桌的旁边是衣柜。	IC3-2
časová záložka	女：您什么时候回来？ 男：十天以后吧。	UČK2-B10
	网速太慢了，我五分钟以前发了一个邮件，还没发出去呢！	UČK2-I13

5.2 Otázková slova:

	příkladová věta	zdroj
jméno místa	男：您是去中国参观访问的吗？ 女：我是去参加交易会的。	UČK2-A01
	女：您找谁？ 男：劳驾，找一下儿捷克学生吴捷敏。	UČK2-I01
zájmeno	雪梅，我们寒假去中国把。	IC3-3
	那个餐馆儿很容易找，我们一找就找到了。	IC3-3
deiktické slovo	他是什么出身？	DCF-154
	校园卡月租多少钱？十块钱。	UČK2-I04
číslovka	你怎么那么迟钝，你就不能学机灵点儿吗？	DCF-138

5.3 Měrová slova:

	příkladová věta	zdroj
(jmenný) numerativ	这本书你看完了吗？	IC3-3
	今天三个学生迟到了。	DCF-138
měrová jednotka	服务员，麻烦你给我一些餐巾纸。	IC3-3
	一斤黄豆可以出半斤豆腐。	DCF-147
měrové jméno	我获得了奖学金来中国留学一年。	UČK2-I14
	先生，加上税一共是一百八十六块四。	IC3-4

slovesný numerativ	女：是初诊吗？有病志本吗？ 男：对，我是第一次来。	UČK2-G02
	他怎么还没来，打个电话催他一下。	DCF-175

6. ÚKOL Gramatika čínštiny: gramatické funkční charakteristiky (2. část)

6.1 Slovesa:

	příkladová věta	zdroj
sloveso identifikace	张天明是大学一年级的新生。	IC3-1
	张天明和丽莎上车一看，车里还有一个女孩儿，柯林介绍说，她是从中国来的留学生，叫林雪梅	IC3-3
sloveso existence	新加坡差不多在赤道上。	DCF-138
	床前有一把椅子。	IC3-2
modální sloveso	老师，我要借书，怎么个借法？	UČK2-E12
	男：请问，你们几位是捷克旅游团的吗？我是国际旅行社的，欢迎你们来中国。 女：谢谢您来接我们。我们能有机会来中国十分高兴。	UČK2-A06
konexní sloveso	请您先填写一下这张申请表。	UČK2-A02
	在捷克学习汉语的时候，老师就告诉我们，“不到长城非好汉，不吃烤鸭真遗憾。	UČK2-C03
modifikované – směrově	每年开学的时候，家里还是得拿出很多钱来	IC3-8
	他们希望孩子们能受到良好的教育，所以孩子一下来就开始给他们存教育费。	IC3-8
modifikované – výsledkově	这本书你看完了吗？	IC3-3
	那个餐馆儿很容易找，我们一找就找到了。	IC3-3
modifikované – postpoziční sloveso	请把行李送到我的房间去，可以吗？	UČK2-B08
	女：麻烦你把毛巾拿给我。 男：孩子她妈，你自己没办法拿吗？我在忙着修理洗衣机。	UČK2-B06

6.2 Prepoziční slovesa – vyhledejte čtyři věty s různými prepozičními slovesy:

příkladová věta	zdroj
女：这儿有出租汽车吗？男：有。请跟我来。	UČK2-A07
我想申请离我姐姐家比较近的学校，这样我就可以搬到她家去住，把房租跟饭钱生下来。	IC3-5
为什么被称作陶都？因为由紫砂陶制成紫砂壶闻名 中外。	UČK2-D11
我不会说捷语，您能给我帮个忙吗？我想找个旅馆，要先联系一下吗？	UČK2-A07

6.3 Příslowce – vyhledejte čtyři věty s různými příslovci. Alespoň jedno z nich musí být záporka. Tučně označte všechna příslovce ve větě:

příkladová věta	zdroj
成语 一般 是四个字组成的。	DCF-135
你 怎么 那么迟钝，你就不能学机灵点儿吗？	DCF-138
那个餐馆儿 很 容易找，我们一找就找到了。	IC3-3
你 怎么 那么 迟钝，你就不能学机灵点儿吗？	DCF-138

6.4 Strukturní slovice:

	příkladová věta	zdroj
atributivní	书桌 的 旁边是衣柜	IC3-2
adverbiální	女儿的病还不好，王太太着急 地 给医生打了一个电话。	IC3-6
komplementární	女：祝您在中国过 得 愉快，再见。	UČK2-A03

6.5 Další funkční charakteristiky:

	příkladová věta	zdroj
adjektivum	网速太 慢 了，我五分钟以前发了一个邮件，还没发出去呢！	UČK2-I13
	那个餐馆儿 很 容易找，我们一找就找到了。	IC3-3
slovesná přípona	今天终于吃上 了 一顿肉。	DCF-136
	桌子上放 着 一本书。	IC3-2
větná částice	男：您是去中国参观访问的 吗 ？ 女：我是去参加交易会的。	UČK2-A01
	那个餐馆儿很容易找，我们一找就找到了 了 。	IC3-3

7. ÚKOL Gramatika čínštiny: gramatické funkční charakteristiky

7.1 Podmět:

podmět	příkladová věta	zdroj
vyj. substantivem	学校刚开学，大家都忙得很。	IC3-1
vyj. zájmenem	你一个人提有儿吃力，我帮帮你吧！	DCF-139
rozvinutý přívlastkem	那个餐馆儿很容易找，我们一找就找到了。	IC3-3
lokativní	女：这儿有出租汽车吗？男：有。请跟我来。	UČK2-A07
po AVČ	这本书你看完了吗？	IC3-3

7.2 Přísudek:

přísudek	příkladová věta	zdroj
adjektivum	这把椅子比较贵，你别买了。	IC3-2
sloveso	来中国很长时间了，我想出去租房。	UČK2-B03
číslovková vazba	女：史老师今年多大岁数了？ 男：我快九十了，今年八十八岁了。	UČK2-J01

7.3 Předmět:

předmět	příkladová věta	zdroj
vyj. substantivem	今天终于吃上了一顿肉。	DCF-136
vyj. zájmenem	女：麻烦你把毛巾拿给我。	UČK2-B06
lokativní předmět	新加坡差不多在赤道上。	DCF-138
po prepozičním slovese	我想申请离我姐姐家比较远的学校，这样我就可以搬到她家去住，把房租跟饭钱省下来。	IC3-5
rozvinutý přívlastkem	女儿的病还不好，王太太着急地给医生打了一个电话。	IC3-6

7.4 Anteponovaný větný člen (2 příkladové věty):

příkladová věta	zdroj
他的演说我觉得很出色。	DCF-154
这烟我觉得太冲	DCF-141

7.5 Konexní větný člen (2 příkladové věty):

příkladová věta	zdroj
请问，你能告诉我地铁怎么坐吗？	UČK2-F04
请给我看看您的车票，嗯，电子显示屏上说，是七站台。	UČK2-A13

7.6 Přívlastek:

přívlastek	příkladová věta	zdroj
jakýkoliv	不好意思，我刚开始学汉语，认识的汉字不多，请您帮助我。	UČK2-B01
se slovesem (ČEŠ VV přívlastková)	您都看懂了吗？有什么不明白的地方吗？	UČK2-A02
časového trvání	到上海只要坐一个多小时的汽车	UČK2-A13

7.7 Určení:

určení	příkladová věta	zdroj
času	昨天晚上我看了一个电影。	IC3-1
místa	在捷克学习汉语的时候，老师就告诉我们，“不到长城非好汉，不吃烤鸭真遗憾。”	UČK2-C03
způsobu	看完电视，爷爷奶奶慢慢地走上楼去休息。	IC3-6

7.8 Komplement:

komplement	příkladová věta	zdroj
směrový	每年开学的时候，家里还是得拿出很多钱来。	IC3-8
výsledkový	请放心，我们会马上召集相关交警，一定会找到那个肇事的司机。	UČK2-F09
kvalitativní	女：祝您在中国过得愉快，再见。	UČK2-A03
kvantitativní časového trvání	我获得了奖学金来中国留学一年。	UČK2-I14
kvantitativní četnosti slovesného děje	他们希望孩子们能受到良好的教育，所以孩子一下来就开始给他们存教育费。	IC3-8
kvantitativní míry odlišnosti	南京的夏天比捷克热多了。	UČK2-J05

8. ÚKOL Gramatika čínštiny: věty, typologická klasifikace

8.1 Věty záporné:

příkladová věta	zdroj
两个班的程度不一样。	DCF-131
男：请问，您带违禁品了吗？ 女：不，我没有带任何违禁品。	UČK2-A04
男：没花完的人民币怎么办？ 女：可以在出境以前兑换成外币。	UČK2-A08

8.2 Druhy vět z hlediska modality:

věta	příkladová věta	zdroj
oznamovací	处处都有腐败现象。	DCF-150
	老师今天介绍的语法，我根本不懂。	IC3-6
tázací zjišťovací 1x 吗 1x větný dovětek 1x klad-zápor	张天明？是中文名字吗？	IC3-1
	A：我想在敦煌停留一天，可以吗？ B：当然可以，请您在敦煌站签票。	UČK2-A13
	护士，看牙医是不是应该先预约？	UČK2-G07
tázací doplňovací tři různá otázková slova	请问，你叫什么名字？	IC3-1
	你的名字是哪三个字？	IC3-1
	你是怎么来学校的？	IC3-1
tázací rozlučovací	女：我要订两张下星期三到维也纳的机票。 男：是单程票还是往返票？	UČK2-A10
rozkazovací 1x kladná 1x záporná	A：请稍等一会儿……您有什么事，请说吧。	UČK2-A07
	男：雪梅穿什么衣服都好看，对不对？ 好，好，好，别说了。	IC3-4

8.3 Souvětí se spojkou:

	příkladová věta	zdroj
stupňovací	毕业后再参加工作也不晚。再说，在捷克学生不付学费，干嘛非要打工？	UČK2-J14
odporovací	我知道这些话你听起来刺耳，可是我不能不说。	DCF-168
důsledkovou	我在网上下载一个软件，又查了一点儿东西，结果忘了时间了。	IC3-7
příčinnou	这一年多来，我每天坚持体育锻炼，所以我在身体很好。	UČK2-G10
podmínkovou	如果你去北京，你会参观哪些名胜古迹？	UČK2-A20
přípustkovou	他们的上海菜是很地道，可是太贵了。	IC3-3

9. ÚKOL Slovní zásoba

9.1 Druhy slov (znaky + překlad, např. 书 „kniha“)

jednoduché slovo		龙 „drak“
		马 „kůň“
složená slova	kompozita	跳舞 „tančit“
		明白 „rozumět“
	odvozená slova	杯子 „hrnek“
		无聊 „nudný“

9.2 Druhy kompozit (znaky + rozklad na kořeny + překlad, např. 父母 (otec – matka) „rodiče“)

koordinace	vlastní koordinace	洗澡 (umývat - umývat) „umývat se“
		牙齿 (zub - zub) „zub“
	predikace	楼花 (patro + utrácet) „nedodělaná budova na prodej“
		婚介 (svatba + představit) „dohazování“
subordinace	atributivní	高速 (vysoký - rychlost) „vysoká rychlost“
		互动 (vzájemný - pohyb) „vzájemně na sebe působit“
	objektová	有名 (mít jméno) „být známý“
		结婚 (svázat - manželství) „oženit se/vdát se“
	komplementární	攀高 (šplhat - vysoko) „vyšplhat“
		喝醉 (pít – opít se) „opít se“

9.3 Příklady odvozených slov (znaky + překlad, např. 桌子 „stůl“)

prefix 无	无妨 „nebýt na škodu“
prefix 未	未婚 „svobodný/svobodná“
prefix 非	非得 „být nezbytné“
suffix 子	帽子 „čepice“
suffix 者	译者 „překladač“
suffix 化	简化 „zjednodušovat“
zdvojený suffix adjektiva	傻乎乎 „hloupoučký“
infix 得	买得起 „být schopen koupit (mít peníze ke koupi)“
infix 不	离不开 „nebýt schopen něco opustit“

9.4 Způsoby přejímání slov cizího původu (znaky + překlad; u fonetického převodu navíc uveďte výslovnost v pinyin, u sémantického převodu rozklad na komponenty; vhodná slova můžete hledat např. v *Knížce o čínštině*, s. 172–176).

fonetický převod	三名治 sānmíngzhī „sendvič“
	刹那 chànà „okamžik“
foneticko-sémantický převod	百事可乐 百 bǎishì kělè (sto + záležitost + moci + šťastný) „Pepsi Cola“
	探戈舞 tàngēwǔ (špehovat + halapartna + tanec) „tango“
sémantický převod – kalk	摇滚音乐 (třást se + kutálet se 音乐 = hudba „rock n’ roll“
	星球大战计划 (hvězda + míč + velký + válka + plán) „hvězdné války“
sémantický převod – nové slovo z domácích komponentů	电话 (elektřina + řeč) „telefonovat“
	番茄 (barbar + lilek) „rajče“

9.5 Vztahy mezi slovy – vypište 2 slova (znaky + překlad), která jsou:

synonyma	爸爸妈妈 „rodiče“, 父母 „rodiče“
antonyma	长 „dlouhý“, 短 „krátký“
hyperonymum – hyponymum	水果 „ovoce“, 芒果 „mango“
hyponymum – hyperonymum	可乐 „Cola“, 饮料 „nápoj“
kohyponyma	猫 „pes“, 狗 „kočka“
holonymum – meronymum	脸 = „tvář“, 耳朵 = „ucho“
meronymum – holonymum	掌 „dlaň“, 手 „ruka“